

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Før læsning:

Introduktion til årtiet

Gruppesnak:

- Se på billederne i bogen side 15. Hvad kender I? Hvad tænker I?
- Hvad tror I kapitlet handler om?
- Hvad ved I i forvejen om dette årti i jeres eget hjemland / verden / Europa / Danmark?
- Hvad forventer I, der skal ske med de fiktive personer i dette årti?

Annas generation er født omkring 1900.

Elses generation er født omkring 1925.

Susannes generation er født omkring 1950.

Hvornår er din oldemor født?

Hvornår er din mormor født?

Hvornår er din mor født?

Hvornår er du født?

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Efter læsning:

På vej mod velfærdssamfundet

1. Der er ikke rationering mere. Det betyder, at

Ja   Nej

- Alle kan købe, hvad de har lyst til
- De, der har penge nok, kan købe, hvad de har lyst til
- Alle familier har et køleskab

2. Hvad er kvindens status i de fleste familier?

---

3. Hvorfor flytter mange fra landet til byen?

---

4. Hvorfor er der ikke brug for så mange arbejdere på landet?

---

5. Hvordan er situationen i byerne?

---

6. Hvilket parti har regeringsmagten?

---

7. Hvad er regeringens politiske mål?

1955

1. Hvor mange timer bruger Else på at vaske familiens tøj? _____

2. Hvor vasker hun tøj? _____

3. Hvor tørrer hun tøj? _____

4. Hvorfor er der stearinlys i alle vinduer om aftenen?

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

1956

1. Hvorfor strejker cirka 100.000 arbejdere?
_____
2. Hvem vinder kampen, arbejderne eller regeringen?
_____
3. Hvorfor har Else sympati for de strejkende?
_____
4. Hvorfor bliver Else igen glad for regeringen?
_____
5. Hvorfor holder Danmark fem minutters stilhed d. 8. november?
_____

1957

1. Hvorfor vil Elses bedstefar i starten ikke modtage folkepension?
_____
2. Sammenlign brevet fra Else til Tage med Elses brev til en veninde 1948.
Hvad er det sket med Elses måde at skrive dansk? Hvorfor?
_____

Sang: Fiskerpigens sang

<http://www.youtube.com/watch?v=tuY0fiACAJo>

Sang: Hvide måge

<http://www.youtube.com/watch?v=i3ZiFRjyY6Y>

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

1958

1. Hvorfor har Else og Knud ikke råd til en telefon?

---

2. Har Else og Knud fjernsyn?

---

3. Hvorfor siger kong Frederik til sin datter: »Du kom til os, da mørket rugede over landet og i alle sind«?

1959

1. Drømmer Else om at rejse til Harzen eller Spanien?

---

2. Hvis Else ikke er misundelig, hvad er så grunden til hendes dårlige humør?

---

3. Hvor mange dage om ugen går børnene i skole?

Birthe Wilke: Uh, jeg ville ønske, jeg var dig

<http://www.youtube.com/watch?v=0HkweMhGKG8>

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

1960

1. Hvis man ikke kan købe et fjernsyn kontant, hvad gør man så? Hvad gør Knud og Else?

---

2. Else kan godt lide valgplakaten for Socialdemokratiet. Hvorfor?

---

3. Hvad med dig? Kan du lide den? Begrund dit svar.

---

4. Hvorfor er både Knud og Else glade for valgresultatet?

---

5. Hvorfor vil Else hellere have en bil end en scooter?

---

6. Hvordan mener Else, de kan få råd til at købe en bil?

---

7. Hvad synes Knud om Elses forslag?

Otto Brandenburg: To lys på et bord

<http://www.youtube.com/watch?v=NALuYQEbBpA&feature=related>

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

1961

1. Hvorfor vil Alice have en abort?

---

2. Hvorfor får hun ikke en abort på hospitalet?

NB: Se sproglige opgaver: *Hvem bestemmer over kvindens krop? 1961*

Dario Campeotto: Angelique

<http://www.youtube.com/watch?v=PwmWu3MHbk8>

1962

1. Knuds forældre sælger gården til Knuds bror. Hvorfor? Angiv to grunde:

---

2. Kan Knuds bror tjene nok som fuldtidslandmand?

---

3. Hvor gammel er Knuds og Elses datter?

---

4. Hvad er alle bange for?

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

1963

1. Hvad er den største begivenhed i Susannes liv det år?

---

2. Hvad er den største begivenhed i de danske medier det år?

---

3. Hvad er den største internationale begivenhed det år?

Grethe & Jørgen Ingmann: Dansevise

<http://www.youtube.com/watch?v=AYyhJvRE3mQ>

1964

1. Hvor mange år har børnene pligt til at gå i skole? _____

2. Kan eleverne fortsætte i samme klasse efter 7. klasse? _____

3. Skal alle elever lære fransk, hvis de fortsætter efter 7. klasse? _____

NB: Se sproglige opgaver: *Dygtige og ikke-så-dygtige skolebørn. 1964*

The Beatles: She loves you i Ed Sullivan show

<http://www.youtube.com/watch?v=ZMA2pfY9Fpc&feature=related>

Jonny Reimar: Lille fregnede Louise

http://www.youtube.com/watch?v=Ey_DXyTJlwo&feature=related

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

1965

1. Hvordan får familien råd til at købe en pladespiller?
_____
2. Hvordan får Susanne råd til at købe musik, kosmetik og ugeblade?
_____
3. Hvilken hårbalsam bruger Susanne?
_____
4. Hvad er Knuds drømme? Nævn tre:
_____
_____
_____

NB: Se sproglige opgaver: *Susannes dagbog, 1965*

Forslag til fordybelse:

Om livet i 50'erne:

<http://danmarkshistorien.dk/perioder/kold-krig-og-velfaerdsstat-1945-1973/livet-i-1950erne/>

NB: Hør lydclip på samme site med Karen Blixen

Om ungdomsliv og kulturliv i 1960'erne:

<http://danmarkshistorien.dk/perioder/kold-krig-og-velfaerdsstat-1945-1973/ungdomsoproer-og-kulturliv-i-1960erne/>

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Ingen har hørt om cykelhjelm og sikkerhedssele

Par- / Grupperarbejde efter at have læst hele kapitlet 1955-1965:

Hvad er dit indtryk af tiden fra 1955 til 1965?

Nævn fem positive ting om perioden:

Nævn fem negative ting om perioden:

Kig sammen med din makker på Fakta-boksene side 24.

Find den information, I synes siger mest om de 10 år fra 1955 til 1965.

Fortæl på holdet, hvilken information I har valgt – og hvorfor.

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Diskussion

Fokus på at udtrykke holdninger, synspunkter, enighed / uenighed, argumenter.

Diskuter spørgsmålene:

- Hvad synes du, er det vigtigste / mest interessante i de ti år?
- Hvad overraskede dig mest?
- Hvad for et billede, synes du, er det mest spændende / interessante?
- Kan du sammenligne med situationen i dit eget land i de ti år?

Brug sproghjælpen

A: Jeg synes, det vigtigste / det mest interessante var .....

B: Det synes jeg også / Det synes jeg ikke. Jeg synes derimod, at det var meget interessant, at ....., fordi ...

A: Det overraskede mig, at ... / Det kom lidt bag på mig, at .....

B: Ja, det vidste jeg heller ikke / Nå, det vidste jeg godt.

A: Jeg synes, det mest interessante billede er .....

B: Hvorfor synes du det?

NAVN:

Læs og forstå-spørgsmål

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Skriftligt hjemmearbejde efter at have læst hele kapitlet 1955-1965:

Skriv en lille tekst på 100 – 150 ord, hvor du fortæller:

- Hvad du synes er det vigtigste / mest interessante – og hvorfor
- Hvad der overrasker dig – og hvorfor
- Hvilket billede, du finder mest interessant – og hvorfor
- Hvad du synes er det mest positive – og hvorfor
- Hvad du synes er det mest negative – og hvorfor

Mit indtryk af perioden 1955 – 1965 i Danmark

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Omsæt de røde sætninger fra direkte tale til indirekte tale

Opgaven står på næste side!

Hvem bestemmer over kvindens krop i 1961?

En formiddag i november får Else uventet besøg af sin svigerinde Alice, der er gift med Tage.

»Else, kan du ikke hjælpe mig? Jeg er gravid.

Nej, det er ikke med Tage. Det har jo været svært. Han har været så længe i Sverige. Han har kun været hjemme hver anden måned. Og jeg har været så ensom, du ved. Så jeg var sammen med en anden mand. Og nu er jeg altså gravid. Og Tage kommer hjem om to uger. Han har fået arbejde på værfet her i byen.

Hvad skal jeg gøre? Jeg vil ikke skilles fra Tage.

Tænk på børnene!

Jeg vil kæmpe for, at vores ægteskab kan blive godt igen.

Tage må ikke vide noget.

Kan du låne mig penge til en abort?

Nej, se nu ikke så forskrækket ud.

Der er mange, der får lavet en abort, det ved du godt, ikke?

Jeg har en adresse på én, der vil gøre det. Men det er dyrt.

Jeg tænkte, at du måske kunne låne mig pengene? Jeg kan ikke spørge mine forældre, de vil aldrig tilgive mig. Men du vil ikke sige noget til Tage, vel?«

Else har hørt om aborter i små mørke lejligheder, hvor en gammel kone lægger den gravide kvinde på køkkenbordet og stikker en pind op i kvindens livmoder. Bagefter sender den gamle kone kvinden hjem med ordene: »Hvis du begynder at bløde meget, kan du selvfølgelig tage på hospitalet. Men du siger ikke et ord om mig!! Hvis du fortæller, at du har fået lavet en abort, så tænk på alle de kvinder, jeg ikke kan hjælpe, mens jeg sidder i fængsel!«

Else snakker med Knud om sagen, og de bliver enige om at hjælpe Alice. En uge senere kommer Alice med sine to børn, som Else skal passe et par dage, mens Alice får lavet sin illegale abort.

Heldigvis går det godt med Alice.

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Brug sproghjælpen

»Else, kan du ikke hjælpe mig?«

=>

Alice spørger, **om** Else ikke kan hjælpe hende.

»Jeg er gravid.«

=>

Alice fortæller, **at** hun er gravid

»Hvad skal jeg gøre?«

=>

Alice spørger, **hvad** hun skal gøre.

Fokus   pronominer
                  konjunktioner
                  syntaksen i bisætningen

1. »Jeg vil ikke skilles fra Tage.« => Alice siger, _____

2. »Tænk på børnene!« => Alice siger, _____

3. »Jeg vil kæmpe for, at vores ægteskab kan blive godt igen. Tage må ikke vide noget.«
 => Alice siger, _____

4. »Kan du låne mig penge til en abort?« => Alice spørger, _____

5. »Nej, se nu ikke så forskrækket ud.« => Alice siger, _____

6. »Der er mange, der får lavet en abort, det ved du godt, ikke?« => Alice spørger, _____

7. »Jeg har en adresse på én, der vil gøre det. Men det er dyrt.« => Alice siger, _____

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Sæt ordene fra boksen ind de rigtige steder i teksten.

Du skal bruge alle ordene fra boksen.

Dygtige og ikke-så-dygtige skolebørn 1964

Det er dagen før sommerferien. Susanne og alle de andre store elever står i gymnastiksalen og hører skolens inspektør tale.

Susanne hører ikke alt, _____ han siger. Hun er mere interesseret i ham Søren fra den anden Real-klasse, _____ står og kigger på hende.

Inspektøren taler om de dygtige børn, _____ kan fortsætte tre år i skolen på Real-linjen, _____ de ikke så dygtige børn kan fortsætte i en Almen linje for 8.-9. og 10. klasse. Susanne er på Real-linjen, _____ hun klarer sig godt ved prøver og eksamen.

_____ nu står inspektøren og siger farvel til en lille gruppe elever, _____ forlader skolen i dag efter 7. klasse.

Jamen, _____ vil de ikke gå i skole mere? _____ skal de så lave? Skal de ud og arbejde? _____ forstår Susanne ikke. Aldrig mere lektier, det lyder jo meget godt. Men alligevel...

Nej, Susanne er glad for at gå i skole, _____ efter sommerferien skal hun begynde at lære fransk i 2. Real-klasse. Det lyder spændende. De elever, _____ fortsætter i Almen klasse, skal ikke lære fransk, _____ de skal i lære som håndværkere, _____ de går ud af skolen efter 9. eller 10. klasse.

for	hvad	når	men	der	mens	det
hvorfor	og	der	for	der	hvad	der

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Organisér følgende 9 afsnit, så teksten bliver sammenhængende

Susannes dagbog 1965

Kære dagbog, så er jeg blevet 15 år! Hurra for mig!

- A. Inde i spisestuen var der parat til dejlig fødselsdagsmorgenmad med blødkogte æg, rundstykker og wienerbrød, som far havde hentet hos bageren allerede klokken seks.
- B: Og så var der gaver. Mor gav mig en fin house-coat i lyserød nylon. Far gav mig en flot ny fyldepen – en rigtig Parker!
Bjarne gav mig en pose med curlers i forskellig størrelse og en Elida-shampoo. Så skal jeg ikke låne mors curlers mere, men heldigvis kan jeg bruge hendes tørrehjelm, så jeg ikke skal gå rundt med de curlers i håret i flere timer!
- C. Klokken halv syv blev der banket på min dør, og så kom de ind, mens de sang den lille søde og dumme sang: *I dag er det Susannes fødselsdag, hurra, hurra, hurra.* Jeg lod, som om de vækkede mig. Bjarne viftede med et flag, og mor satte en vase med grønne bøgegrene på mit skrivebord. Bøgen springer altid ud lige før min fødselsdag.
- D. Pigerne havde købt en lille gave til mig. Jeg fik en lyserød læbestift og en smart hårbørste. Nu er jeg hjemme igen, og det har været en dejlig dag!
- E. Til aftensmad havde mor lavet min livret: mørbrad i flødesovs med paprika og duftende hvide ris. Det smager altså så godt! Det var heldigt, at far ikke skulle arbejde i aften, så vi kunne alle spise sammen. Mor havde også lavet dessert: Citronfromage. Uhm!! Hun har haft travlt med at lave alt det efter arbejdstid. Men hun er glad for at arbejde på fabrikken, siger hun.
- F. I skolen sagde pigerne selvfølgelig til lykke, og jeg viste dem min nye fyldepen og fortalte dem om de andre gaver. De synes, det er så sødt af Bjarne, at han bruger så mange penge på mig! Det synes jeg også. Jeg ved jo, at han arbejder hårdt som bybud for købmanden nede på hjørnet hver eftermiddag, og han tjener ikke ret meget.
- G. Efter aftensmaden cyklede jeg ind til byen og mødtes med pigerne fra strikkeklubben: Inger, Mona, Bente og Sonja. Vi gik i biografen og så en film om agent 007: Goldfinger. Den var spændende, og ham Sean Connery er en meget flot mand.
- H. Dagen startede dejligt. Mor og far og Bjarne havde været tidligt oppe for at lave morgenmad og dække bord. Jeg var faktisk vågen, for det var lyst på mit værelse, og fuglene sang. Jeg lå og hyggede mig med at høre, hvordan familien gik rundt og forberedte det hele.
- I. Midt i aftensmaden ringede mormor og sagde til lykke. Vi er alle inviteret ud i kolonihaven på søndag, og så har mormor og morfar også en lille gave til mig, sagde hun.

NB: Se næste side for ekstra opgaver!

NAVN:

Sproglig opgave

DET VAR DANMARK

De lyse tider begynder 1955-1965

Ekstra opgaver

Pararbejde

Find 7 typiske ting fra 1960'erne i teksten.

Lav 8 spørgsmål til teksten.

Gruppenak

Fortæl hinanden om fødselsdagstraditioner fra jeres hjemlande.

Skriftlig opgave

Skriv om en fødselsdag, du husker godt. Brug evt. Susannes dagbog som inspiration.

Skriv på papiret næste side!

